

TILVÆKST Grovfoder nr. 31, 1. december 2025

Indhold

- **Mark**
- Sortsforsøgene i majs er gjort op
- Sortsvalg – majs til helsæd
- Bejdsemidler til majs i 2026

MARK

Sortsforsøgene i majs er gjort op

Af planterådgiver Peter Siebert

Sortsforsøgene i majs er gjort op, og vi bringer årets sortsoversigt.

Endelig er vi på den tid af året, hvor mange af årets grovfoderforsøg er blevet opgjort. I denne udgave af TILVÆKST Grovfoder bringer vi årets sortsoversigt for majs på baggrund af sortsforsøgene 2025. Udover vores sortsoversigt er det muligt at nørde endnu mere i valget af majssort på hjemmesiderne www.sortinfo.dk og www.sortsvalg.dk; læs mere herom i artiklen "Sortinfo.dk og sortsvalg.dk – beslutningsstøtteværktøjer til sortsvalget".

I TILVÆKST Grovfoder nr. 27 bragte vi majsoversigten 2024, da vi erfaringsvis ved, at der bliver reserveret meget såsæd inden årets sortsforsøg er klar. I denne udgave kommer oversigten over forsøgene for 2025, og du har derfor nu mulighed for at se, om det sortsvalg du eventuelt allerede har foretaget, også stadig er det helt rigtige, eller om du eventuelt skal have tilrettet reservationen af sorter. I nedenstående artikel om sortsvalg af majs kan du læse nærmere om prioritetsrækkefølgen mellem de forskellige sortparametre.

Sortsvalg – majs til helsæd

Af planterådgiver Peter Siebert og Thomas Harbo

Den rette tidlighed til lokaliteten er den vigtigste parameter for et rigtigt sortsvalg. Vælg derefter sort ud fra anvendelse, kvalitet og udbytte.

Sortslistor, helsædsmajs 2026

I Danmark har vi en stærk tradition for at afprøve sorter i Landsforsøg og dermed få det bedste udgangspunkt for at træffe valget om majssorter på et oplyst grundlag. Ved at vælge en sort, der ikke er afprøvet i Landsforsøgene, er der altså ikke den samme mulighed for at sammenligne sorterne med hinanden. Anbefalingen vil derfor altid være at din majsavl er baseret på sorter, der er velafprøvede under danske forhold i Landsforsøg og sortsafprøvninger. Køber du alternativt udenlandske majsfrø, skal du være opmærksom på, at frøene er prøvet med en koldtest til danske forhold.

Parametre ved valg af sort

Ved sortsvalget er der mange parametre at holde øje med og vælge ud fra. Den vigtigste parameter er altid tidlighed

for sorten. Det er altafgørende, at majssorten kan nå at blive helsædsmoden inden høst. Konsekvensen ved at vælge en for sildig sort for lokaliteten er helsædsmajs, som ikke når det ønskede stivelses- og tørstofindhold og derfor medfører en større risiko for saftafløb ved ensilering. Nedenfor er nogle af de vigtige parametre for sortsvalget i majs beskrevet. Rækkefølgen kan diskuteres, men det er risikabelt primært at vælge sort efter udbytte, som det ellers ofte er kutyme i andre afgrøder. I majs er udbyttefaktoren nedprioriteret i forhold til andre parametre som tidlighed, anvendelse, kvalitet og forholdene i marken.

Sortsvalget bør tage udgangspunkt i nedenstående parametre.

Tidlighed

Du bør altid vælge en majssort, der kan opnå et tørstofindhold på 32-34 % tørstof i første halvdel af oktober, hvilket under kølige forhold vil begrænse sortsvalget til de mere tidlige typer.

De lidt sildigere sorter har som oftest potentiale for et lidt større udbytte end de tidlige sorter. I gode majsår med en lang og varm vækstsæson, som giver mange majsvarmeenheder (MVE), vil valget af en lidt for sildig sort i forhold til lokaliteten ikke falde dårligt ud, men i lidt mere kølige år vil udfaldet blive en majsafgrøde, der ikke når at blive moden til tiden. Store mængder nedbør i efteråret er en anden faktor, som vi også må forholde os til, da vi jo også skal have sikkerhed for at kunne bjærge en høstklar afgrøde fra marken. Derfor skal sortsvalget tilpasses de forandrede nedbørsforhold og de klimatiske forhold på din lokalitet, som f.eks. risiko for tidlig nattefrost i september, så du får høstet en afgrøde, der når at blive færdig og dermed opnår en god kvalitet. Hvis majsen eventuelt skal anvendes til kolbemajs, må sorten hellere være til den tidlige side end for sildig, da det dermed sikres, at kolberne har de bedste forhold for stivelsesindlejring og afmodning, inden middeltemperaturen bliver for lav og indlejringen stopper, hvilket normalt indtræffer i midten af oktober.

Anvendelse – helsæd, kolbe- eller kerne

Skal majsen ikke blot kunne anvendes til helsæd, men også til kolbe-/kernemajs, er der andre parametre, som du også skal holde øje med. For at kunne høste en kolbe- eller kernemajs er det altafgørende, at majsen stadig står op, når afgrøden skal høstes. Sortens standfasthed er altid vigtig, men er det især, hvis den skal anvendes til kolbe-/kernemajs. Landsforsøgene med helsædsmajs giver desværre ikke mulighed for at gøre nogle gode bedømmelser af sorterens tendens til lejesæd og nedknækning, som vi ellers kender det fra mange andre afgrøder. Derfor er anbefalingerne i majsoversigten om anvendelsen af de enkelte majssorter til kolbe-/kernemajs baseret på de enkelte firmaers anbefalinger. Udover standfasthed er det også vigtigt, at majssorten ikke har tendens til at sætte sideskud, da flere mindre kolber aldrig bliver lige så gode, som når der kun er en stor, veludviklet kolbe pr. plante.

Lejesæd/nedknækning

Årets forsøg har i modsætning til de seneste år generelt ikke været udfordret af lejesæd/nedknækning, men på de tre vestlige lokationer, Aulum, Nibe og Varde, har der alligevel været en række sorter, hvor tendensen til lejesæd/nedknækning for en række sorter har været så stor, at det giver anledning til, at sorterne ikke kan anbefales anvendt til kolbe-/kernemajs. I 2023 drejede det sig bl.a. om sorterne Aya, Foxtrot, Resolute og Saxon foruden et par nye nummersorter, som i sortsforsøget ved Holstebro (Ytteborg) havde 15-20 procent knækkede stængler, ligesom sorten KWS Leto havde omkring 40 procent knækkede stængler i samme forsøg. Fra forsøget i 2024 var også sorten Clifford hårdt ramt af knækkede stængler – særligt i forsøget i Holstebro. I årets forsøg er det bl.a. sorten Mieszko med 1,3 procent knækkede stængler og Cito KWS med 1,0 procent i forsøget ved Aulum, som er hårdest ramt.

Normalt er knækkede stængler eller lejesæd noget, der får firmaerne til at trække sorten fra markedet, men de senere år har vi i forsøgene set, at enkelte sorter har nået ud på markedet, inden denne uheldige egenskab er blevet opdaget. Det understreger endnu engang værdien af Landsforsøgene og i særlig grad sortsforsøgene som giver mulighed for sammenligning af alle sorterne på lige fod og i flere års afprøvninger. Heldigvis stemmer firmaernes anbefalinger - med enkelte undtagelser - overvejende godt overens med observationerne i forsøgene.

Kvalitet

Kvalitet er selvsagt en vigtig parameter for valg af majssort, når anvendelsen er til højtydende malkekøer. Anvendes der en stor andel majs i foderplanen, betyder andelen af fordøjelige cellevægge mere, end hvis der kun anvendes en mindre andel majs, hvor mange af de fordøjelige cellevægge kommer fra græsset.

Kvaliteten påvirkes også af den stubhøjde, du sætter i marken. I Landsforsøgene bliver alle sorter høstet med en stubhøjde på 30 cm, hvilket såvel udbytte som kvalitet er bestemt efter. Har du for vane at vælge de højst-ydende sorter, som giver en stor afgrødemasse, og dernæst sætte en høj stub for at opnå en bedre kvalitet, så mangler der reelt noget af det udbytte, som dit sortsvalg er gjort ud fra. Derfor kan en majssort med et lidt lavere udbytte men med en meget god kvalitet ofte være et bedre valg. Da alle sorter høstes på samme tidspunkt i forsøgene, er der en lille differencering imellem de tidlige sorter og de sene sorter. De tidlige sorter har et højere tørstofindhold og har dermed også nået at indlejre mere stivelse i kolben. Derfor er stivelsesudbyttet oftest lidt højere i de tidlige sorter, når de holdes op imod de sildige sorter i forsøgene. Vær også opmærksom på, at værdierne i sortsoversigten er gennemsnit af alle forsøg – såvel kølige som lune lokaliteter, og at der ofte er stor forskel mellem de opnåede stivelsesudbytter for den enkelte sort mellem de forskellige lokaliteter.

Udbytte

De sildige sorter har ofte et højere udbytte end de tidlige sorter. Et lavere udbytte kan accepteres, hvis kvaliteten kan opveje det mindre udbytte. Vær opmærksom på ikke at "jagte" det høje udbytte i en sort, der måske er lidt for sildig i forhold til lokaliteten. Vælg hellere en sort der giver 5 procent mindre udbytte, men som har den rigtige tidlighed og kvalitet.

Sortsblandinger

Flere firmaer markedsfører og sælger sortsblandinger i majs. Sortsblandinger kendes traditionelt fra vårbyg, men findes også i vinterhvede, og i de senere år også i majs. Fordelen ved sortsblandinger i majs er, at de giver en større stabilitet og sikkerhed for kvalitet og udbytte, hvis de er sammensat under hensyntagen til de enkelte sorters forskellige dyrkningsegenskaber, herunder specifikt tidlighed og evne til at klare sig under forskellige udfordringer i vækstsæsonen. Sortsblandinger bør udelukkende anvendes til helsæd. Sortsblandingen giver ikke et større udbytte, end sorterne gør hver for sig.

Til den kommende sæson markedsføres flere sortsblandinger.

Tabel 1 2026, markedsførte sortsblandinger og sammensætning (Kilde: "Firmahjemmesider")

Firma	Forædler/frøfirma	Salgsnavn	Sorter
DLA	LG	LG Nordic mix 175	Prospect, Saxon, LG Highlight
		LG Nordic mix 185	Conclusion, LG Highlight, LG 31.206
DLG	LG	LG MajsMix DLG 170	LG Bonnevie, LG Spotlight, Sunset
		LG MajsMix DLG 185	Function, Pinnacle, Prospect
		LG MajsMix DLG 200	Emeleen, Function, Impression
LINDS	LG	LG Majsmix 170	Ambition, Prospect, Wizard
		LG Majsmix 200	LG 31.205, LG 31.208, LG 31.211

Om sortsoversigterne

For sorterne, som er med i tabel 1 over de "primære majssorter", er kvalitetsparametrene FK NDF og NEL₂₀, tørstof- og stivelsesudbytte, samt dyrkningsegenskaberne, kolbehøjde og "åben kolbe" beregnet som et gennemsnit for 2024 og 2025. For sorterne i tabel 2, "nye/sekundære majssorter", som kun er afprøvet i ét år, er ovennævnte værdier korrigeret for den gennemsnitlige forskel mellem dyrkningsårene 2024 og 2025, så sorterne i de to tabeller bedre kan sammenlignes. Udbyttet vises naturligvis som det opnåede forholdstal for det enkelte år 2023, 2024 og 2025.

Sortsforsøgets praktik og påvirkning på sortsoversigten

Grundet sortsforsøgets praktik, hvor alle sorter høstes på samme tidspunkt ud fra en beslutning om tørstofprocenten i udvalgte sorter, er der nogle parametre, som kan give et lidt skævt indtryk af de sorter, som høstes uden for det "normale vindue" for helsædshøst med 32-34 % tørstof. De tidlige sorter har en for høj tørstofprocent og er i realiteten høstet til den sene side i forhold til målet om tørstofprocent, hvilket resulterer i at stivelsesudbyttet, som oftest ligger forholdsvist højere i de tidlige sorter, da de når at indlejre mere i kolben. De meget sildige sorter vil ofte mangle stivelse, da de er udfordret på at nå den rette tørstofprocent, og kolben ikke er lige så udviklet, som ved de tidlige sorter. Derfor bør en tidlig sort som udgangspunkt være et par forholdstal bedre på stivelse, hvis du måler den op imod en lidt sildigere sort. Samme tendens ses også for værdien for antal af MJ per kg tørstof, som også bliver påvirket af andelen af stivelse.

Ovenstående forhold bør ikke betyde det store for sortsvalget på den enkelte bedrift, da der som udgangspunkt ikke

vælges mellem enten en meget tidlig sort eller en sildig sort. Sortsvalget tager udgangspunkt i en gruppe af sorter med omtrent samme tidlighed, og derfor er ovenstående forholdstal for stivelse og energiindhold sammenlignelige for netop den gruppe af sorter, som du bør vælge dine sorter ud fra. Det har dog betydning for forståelsen af sortsoversigten, så der ikke på forkert baggrund "jagtes" et højt stivelses- eller energiindhold ved dermed at vælge en tidlig sort. Det kan givetvis også opnås i en lidt sildigere sort, hvis den bliver lige så moden/tør som de tidlige sorter.

SortInfo.dk og sortsvalg.dk – beslutningsstøtteværktøjer til sortsvalget

SortInfo.dk er hjemmesiden, hvor du kan finde mange af de seneste års Landsforsøg for sorter i mange forskellige afgrøder. Det specielle for majs er, at sortsforsøgene for majs i SortInfo også kan opdeles i "lune forhold" og "kølige forhold". Dermed har du mulighed for at få et endnu bedre indtryk af dit sortsvalg i forhold til om din bedrift ligger i den nordlige eller sydlige del af SAGROs område. Det er under stadig diskussion, hvorvidt forsøget i Varde ikke bør tilhøre i gruppen af forsøg, der tæller med under lune forhold. Fra i år er Varde-forsøget flyttet gruppen af lune lokaliteter.

Figur 1 Oversigt over placering af majsforsøg og inddeling af hhv. lune forhold (røde), og kølige forhold (blå). Kilde www.sortsvalg.dk

På sortsvalg.dk er det muligt at justere på forskellige forudsætninger for bedriftens fodring og derefter lave en beregning på økonomien i de forskellige sorter. Dermed er det muligt at få en idé om den økonomiske forskel mellem de sorter, der er relevante på din ejendom. Husk altid at sortsvalget starter med et valg af en sort, der kan nå at blive færdig på din lokalitet. Ofte har de lidt senere sorter et forholdsvist bedre økonomisk potentiale end de tidlige sorter, men udfordringen kan være, at de ikke kan nå at blive færdige, hvis betingelserne i vækstsæsonen er imod dem.

Bejdsemidler til majs i 2026

Af planterådgiver Thomas Harbo

Bejdsemidler i majs anvendes mod spiringshæmmende svampe og mod fugle, ligesom der med bejdsemidler kan påføres mikronæringsstoffer og andre biologiske hjælpestoffer.

Bejdsemidler

Som udgangspunkt er der fire områder inden for valget af bejdsemidler ved køb af majs sorter.

- Standardbejdse mod fusariumsvampe.
- Bejdse mod skadedyr.
- Bejdsning mod fugle.
- Bejdsning med mikronæring eller andre biologiske hjælpestoffer.

Langt de fleste sorter sælges med en standardbejdsning med en bejdsning mod angreb af fusariumssvampe under fremspiring. De fleste firmaer bruger bejdsemidlet Redigo M, mens Syngenta også anvender bejdsemidlet Vibrance 500 FS. Du bør som minimum have standardbejdsningen Redigo M og så tilvælge fuglebejdsning efter behov og tilvælge

mikronæring og biologiske hjælpestoffer ud fra din tro på effekten og din tro på, om omkostningen hertil står mål med effekten.

I øjeblikket findes der ikke nogen effektiv bejdse mod skadedyr. Bejdsemidlerne Force 20 CS og Ibriditrin har en begrænset effekt mod jordboende skadedyr, men ikke mod angreb over jorden. Effekten mod smelderlarver og stankelbenlarver er ringe.

Bejdsning mod fugle er udfordret, og her findes ikke nogen 100 procent sikker løsning. Som udgangspunkt har den generelle standardbejdse mod fulge de senere år været med midlet Korit 420 FS. Ulempen ved Korit er, at det noget giftig stads og kræver særlige forholdsregler, som skal tages meget alvorligt ved håndtering af såsæd og sække herfra; flere maskinstationer nægter at håndtere koritbejdsede frø. Midlets godkendelse i EU er egentlig udløbet, men den blev den 25. januar 2025 forlænget med ny udløbsdato den 31. januar 2027.

Udover Korit har KWS også deres eget bitterstof, som bejdsning mod fugle, som går under navnet "Initio Bird Protect". Generelt er det meget svært at lave forsøg med bejdsemidler mod fugle - til dels fordi ingen af de tilbageværende bejdsninger har fuld effekt. Derfor er erfaringer fra marken også, at brugen af Korit eller Initio Bird Protect ikke giver nogen garanti for at fuglene ikke alligevel spiser frøene, men det er den eneste mulighed inden for bejdsning.

Den sidste mulighed indenfor bejdsninger af majsfrø er tilvalget af bejdsning med mikronæring eller biologiske hjælpestoffer. De enkelte såsædsfirmaer tilbyder hver deres forskellige hjælpestoffer og mikronæring. Ligesom det er svært at lave forsøg med fuglebejdsninger, er forsøg med mikronæring og biologiske hjælpestoffer også noget, der er vanskeligt at lave en valid afprøvning med i marken. Derfor er det som nævnt ovenfor også noget, der er lidt svært at sætte formel på og et stykke hen ad vejen, bør du opveje omkostningen til den eventuelle ekstra bejdsning med mikronæring og biologiske hjælpestoffer op imod den effekt firmaet forventer og din tillid hertil. I mange tilfælde er flere af disse bejdsninger efterhånden ved at være en del af standardbejdsningerne på flere sorter, så måske du faktisk undgår at tage stilling til denne bejdsning.

Tabel 2 Oversigt over de udbudte bejdsemidler i majs 2026 (Kilde: SEGES)

Firma	Svampe	Skadedyr	Fugle	Biostimulanter/næringsstoffer
Limagrain				
Standard	Redigo M			
Starcover Pro	Redigo M			Zn, Mn, bakterie, "signalmolekyle" (syre)
Starcover Force	Redigo M	Force 20 CS		Zn, Mn, bakterie, "signalmolekyle" (syre)
Korit Pro	Redigo M		Korit	Zn, Mn, bakterie
KWS				
Standard	Redigo M			INITIO: Zink, mangansulfat, humussyre
Bird Protect	Redigo M		Bitterstof	INITIO: Zink, mangansulfat, humussyre
Korit	Redigo M		Korit	INITIO: Zink, mangansulfat, humussyre
Syngenta				
	Redigo M + Vibrance 500 FS		Leveres m/u Korit	
DLG (sorter fra RAGT, Maisadour)				
Sorterne Sphinx DOU, Starlord, MAS 08F	Redigo M		Korit	
Nordic Seed (sorter fra Lidea, sorten CS Prosperiti)				
Boost & Go Prime	Redigo M			Mn, Zn, Cu, Mg, proteinekstrakt
Boost & Go Korit	Redigo M		Korit	Mn, Zn, Cu, Mg, proteinekstrakt
Corteva/Pioneer				
	Redigo M			Lumidapt Optimas: mangan, jern, kobber, molybæn, zink, humussyre
	Redigo M		Korit	Lumidapt Optimas: mangan, jern, kobber, molybæn, zink, humussyre
	Redigo M	Ibriditrin	Korit	Lumidapt Optimas: mangan, jern, kobber, molybæn, zink, humussyre